

UGSEAD
Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları Dergisi
International Journal of Research in Fine Arts Education

<http://ugsead.penpublishing.net>

Adnan Turani'nin Sanatta Yaratıcılık Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme *

Mustafa Salim Aktuğ¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Hacettepe Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi

Önerilen Atıf: Aktuğ, M. S. (2018). Adnan Turani'nin Sanatta Yaratıcılık Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası Güzel Sanatlar Eğitimi Araştırmaları Dergisi (UGSEAD)*, 1(1), 62-66.

Geliş Tarihi: 19 Aralık 2018
Kabul Tarihi: 20 Aralık 2018
Çevrimiçi Yayın Tarihi: 30 Aralık 2018

Anahtar kelimeler:

Adnan Turani, Sanat, Eğitim, Yaratıcılık

ÖZET

Bu çalışma, Batıya dönük Türk resminin önemli isimlerinden biri olan ressam, yazar, öğretim üyesi Adnan Turani'nin sanat eğitim anlayışının özeti olarak temellendirdiği dokuz yol gösterici maddeyi tartışmaktadır. Turani, bu maddelerde, sanat öğrencisinin, olaylara kendi gerçekleri açısından bakması gerektiğini; hakim olan beğeni doğrultusunda değil, özgün bir tavırla hareket etmesi gerektiğini; kültürel kaygılar yerine kendi beğeni ve seçimlerini ön planda tutmaları gerektiğini; kendine özgü ve spontane olarak yeni fikirlerin peşinden gitmelerini; lirik ve yalın anlatımı önemsemelerini; konuyu kendi yorumlamaları doğrultusunda sonuçlandırmalarını; zaman içinde aynı konunun çeşitliliğini aramaları gerektiğini; sanatta 'kendi kendini eğitime' özelliğini ön planda tutarak kendi başına denemenin önemini kavramaları gerektiğini; geleneğe karşı duran sanatçıların varlığını bilerek sürekli olarak yürekli bir şekilde çalışmak ve üretmenin önemini kavramalarını tavsiye etmektedir. Sanat eğitimcisinin, sanatçı adaylarını eğitirken, kişisel özelliklerini göz ardı etmeksizin onları tutkulu bir çalışmaya yönlendirerek, içsel, özgün ifadelerini görselleştirmeleri yönünde cesaretlendirmelidir. Aynı zamanda Adnan Turani'nin öğrencisi olan yazar, hocasından edindiği kişisel gözlem ve deneyimlerini çeşitli yazarların da görüşlerine başvurarak bir araya getirirken, sanatçı olarak üstlendiği rolü, paylaşarak çoğaltmayı ilke edinen sıra dışı bir sanatçı eğitimcisinin, eskimeyen görüşlerinin önemini vurgulamaktadır.

© UGSEAD All rights reserved

Received: 19 December 2018
Accepted: 20 December 2018
Online Release: 30 December 2018

Keywords:

Adnan Turani, Art, Education, Creativity

ABSTRACT

This study argues the nine pillars of Adnan Turani's approach to education of arts. Turani is one of the most prominent figures of Turkey's westward world of painting; a painter, author, academic. Turani believes that art students must have his own personal perspective on events, based on their own reality; they must act, not to please the dominant liking but in their very own shoes, cherishing their admiration and choice over cultural concerns; chase their own, in-the-spur-of-the-moment ideas; embrace a narrative, lyrical and simple; make their own interpretation of the 'road' and where it leads; look for different guises of the very same subject-matter throughout time; understand the importance of self-teaching and never fret from trying and trying; and value the significance of working with a bold heart, backed by the very existence of those artists who cannot bend before tradition. As he teaches and educates prospective artists, the teacher of arts, respecting individual differences, must bellow the fire of a passionate effort and encourage his students to visualize their own, intimate expressions. The author, also one of Turani's students, amalgamates his own impressions and experiences with those of other authors, emphasizing Turani's role as an artist, as an extraordinary educator of artists, who believed in multiplying by sharing and whose views shall never grow old.

© UGSEAD All rights reserved

* Bu çalışma, 2018 yılında Ankara'da gerçekleştirilen II. Uluslararası Sanat Eğitimi Araştırmaları Sempozyumu'nda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Giriş

Adnan Turani, Balkanlardan Anadolu'ya gelen göçmen bir ailenin çocuğu olarak 25 Mayıs 1925'te İstanbul'da doğmuştur. Türkiye Cumhuriyetinin kuruluş süreci içerisinde bu şehirde ilk gençlik yıllarını yaşar. Okuduğu okullarda yeteneği keşfedilir ve erken yaşlarda büyük bir istekle resme yönelir. İstanbul Öğretmen Okulu'nda başlayan öğrenciliği süresince Akademi'ye de misafir öğrenci olarak devam etme imkânı kendisine sağlanmıştır. Turani, bir yıl Milas'ta ilkökul öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Resim Bölümü'nü (1945-48) kazanıp içindeki sanatsal dürtüyü yaşam biçimine dönüştürmenin ilk adımlarını atar. Ardından yurtdışı lisans ve uzmanlık sınavını kazanarak 1953-59 yıllarında Münih, Stuttgart ve Hamburg Akademileri'nde, eğitimine devam etti. Münih Güzel Sanatlar Akademi'sinde Manfred Henninger ve gerçeküstücü, biyomorfik biçimlerle soyut resimler yapan, renk üzerine yaptığı araştırmalarla tanınan Willi Baumeister'in atölyelerinde 1956'ya kadar, Hamburg'da da Heinz Trokes'le 1959 yılına kadar çalışmıştır.

Dönüşte sanat yaşamının tümünü Türkiye'nin başkenti Ankara'da geçirmiştir. Gazi Eğitim Enstitüsü Resim İş Bölümü, aynı zamanda kuruculuğunu yaptığı Hacettepe Üniversitesi, Bilkent Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakülteleri'nde Alman ekolünün belirlediği batıya dönük sanat anlayışına temellenen öğretim anlayışını sürdüren Adnan Turani, ülkemizde çok sayıda isim yapan sanatçının yetişmesinde öncü rol oynamıştır.

Sanatçının 80. yaş günü için sanat tarihçisi, küratör, Necmi Sönmez, kaleme aldığı yazısında, Turani'yi uluslararası değere sahip bir ressam olarak görür: "1945 yılından günümüze dek fırçasını kendi doğrularının peşinde ilerleyen bir sanat serüveni için kullanan sanatçının kaleme aldığı ilginç kitaplarıyla birlikte düşünüldüğünde, önemi hâlâ kavranamamış bir duruşu vardır. 80. doğum gününü kutladığımız Turani, çalışmalarında figüratif değerlere önem vermesine rağmen 'soyut sanatın' en ısrarcı, en kendinden emin örneklerini veren bir silahşordur aynı zamanda. 1953'te devlet bursuyla Almanya'ya giden, burada modern Avrupa sanatının çizgi üstü ressamı Willi Baumeister'in öğrenciliğini yapan Turani, 1959'da döndüğünde belki de erken yaşta edindiği olgunluğunun zirvesindeydi. O yıllarda hiç bir Türk sanatçısına gösterilmeyen ilgiyle önemli galerilerde kişisel sergiler açan, açabilen sanatçı Ankara'nın sanat açısından çorak topraklarında döndüğünde bir silahşor kadar gözü pek, sanatın devrimci gücüne kalpten inanmış bir resim tutkunuydu...1960'a kadar gerçekçi, izlenimci, soyutlama kategorilerinde değerlendirilebilecek kompozisyonlar gerçekleştirdi. Almanya dönüşünde, henüz otuz dört yaşında boyadığı tuvalere bakarsak neredeyse "dahice" bir çizgi anlayışıyla, kendi yolunu bulmuş bir sanatçıyla karşılaşırız. Turani'nin henüz yeterince kavranamayan bu yılları (1955-1965), 'soyut sanatı' kendindenleştirdiği, modern Türk resminde benzersiz bir atağa kalktığı dönemdir. Ancak bir yanda resim öğretmeni yetiştiren kurumlarda mesai yapmaya mecbur olması, öte yandan kitap yazmaya başlaması bu verimli yılların devamını getirmesine engel olmuştur."²

Benim de öğrencisi olduğum Turani, sanatın anlaşılması için önemli sayıda ve geniş kapsamlı kitaplar yazarak büyük bir fedakârlık yaptığını dile getirirdi. Sanat hocalığını çok önemserdi. Kendisinin de öğrencileri olan Zafer Gençaydın, Mustafa Ayaz'a "siz yirmi öğrenciden ikisinin en fazla sanatçı olabileceğini bahsediyorsunuz. İyi bir sanat eğitimi, on öğrencinin onunu da sanatçı olarak yetiştirebilmelidir." dediğine sıkça tanık olmuşumdur. Onun sanatta yaşadığı deneyimleri, öğütleri, ülkemiz sanat eğitimi için büyük bir önem taşımaktadır. Sönmez'in "10 parmağında 10 marifet sanatçı tipi" olarak gördüğü Turani'nin son derece bilinçli olarak İslam sanatının kaligrafi geleneğiyle ilgilendiğini belirterek 1980'lerin ortasına dek, geniş renkli lekelerin fonu, ritmik fırça vuruşlarının 'ön planı' oluşturduğu kompozisyonlarıyla resim anlayışının en ilginç araştırmalarına girmiştir. 1979-85 dönemi modern Türk resminin en ilginç 'soyutlama' serüvenlerini oluşturma aşamasını gündeme getirir. "Turani, 1990'lardan itibaren bu çizgisini, içinde ölüdoğa, manzara, temalarının, figür denemelerinin olduğu farklı bir sürece doğru ilerleterek, hırçınlığını, uyumsuzluğu olan tutkusunu yumuşatma yoluna girmiştir."³ Burada sanatçının ilerlemiş yaşının ve resim piyasasının sanat galerilerinin onun üzerinde olumsuz etkileri olduğunu vurgulamak gerekir. 17 Aralık 2016 tarihinde doksan bir yaşında vefat eden sanatçı, ömrünün son gününe kadar aktif üretim içinde olmuş ve çalışmalarını sergiler açarak izleyicilerle buluşturmuştur. Türkiye toplumunda yaşayan sanatçı-hoca örneği olarak Turani'nin üretkenliği, tutarlılığı takdire şayandır. Turani, 20.yy sonuna doğru sanatta yaygınlaşan videoart, enstalasyon uygulamalarını, robotik üretimin sonucu olarak görerek sanattaki disiplinlerarasılık üzerinde biraz mesafeli kalmayı tercih etmiştir. Ressam olmak isteyenlere bir sergisinin davetiyesinde dile getirdiği dokuz öğüdünü, sanatçının ölümünden sonra Mina Tansel internet sayfalarına taşımıştır.⁴ Ülkemizin geçirmekte olduğu bu çorak sanat ortamında çok sayıda sanat okulunun eğitim veriyor olması, gelecek için umutlarımızı arttırmaktadır. Bu kurumların ve sanatçı adaylarının özgür ortamda, özgün olabilmek mücadelelerini Turani, şu şekilde yol göstermektedir:

1.“Olaylara kendi açınızdan bakın”: Bu konuya gazeteci, yazar, Kahramankaptan'la yaptığı söyleşiden alıntı yaparak açıklık getirmeye çalışalım. "Eğer insan bir şeye alıştıysa onu göremez. Eğer evinizde bir kadına alıştıysanız onu resimde yapamazsınız. Bir çocuğa alıştıysanız onun hareketlerini bile fark etmezsiniz. Ne zaman eve yeni bir insan gelir daha çok gözünüz açılır. Hatta Çin'den bir insan gelip de kapınızı çalsa daha çok şaşırırsınız. Şunu söylemek istiyorum. İnsana

² Sönmez, N. (2005). Çizgide Ritmi Bulan Ressam, *Radikal Gazetesi*, 25 Mayıs, s. 23.

³ a.g.m.

⁴ Tansel, M. <http://www.sanattanyansimlar.com/yazarlar/mina-tansel/ressam-olacaklara-adnan-turan-den-ogutler/1295/> adresinden elde edildi. (Giriş tarihi: 20 Nisan 2018).

heyecan verici şeyleri sanatçının bulması lazımdır... Alıştığım insanlar benim hiç dikkatimi çekmezler. Bu heyecanı yaratacak, sizi kıskırtacak nedeni, kişiyi, olayı daima bulmak zorundasınız. Ya geçeceksiniz, değişik yerler göreceksiniz, bir müzik dinleyeceksiniz. Uyanık bir ruh haline girmek için muhakkak bir şeyler bulmanız lazım. Aksi takdirde yaratıcı olamazsınız."⁵

2. “Belirli zaman ve süreler içinde o sürece hakim olan beğeni doğrultusunda olmak zorunda değilsiniz. Orijinal olun. O zaman kişilik kazanabilirsiniz”. Toplumun genel beğenilerinin insanı özellikle sanatçıyı esir almasından uzak olunmalı. Sanatçı toplumun içinde kendi kozasını kendi öreceği özgürlükte olmalıdır. Sorumluluğu sanat yapma üzerine olmalı. Özsezgin, Turani'den bahsederken, her çeşit spekülasyon hevesinin dışında kalarak, pentürün has değerlerini araştırmak ve bu çabayı nerdeyse kırk yıla yaklaşan sürekli bir etkinliğin değişmeyi haline getirmenin, her sanatçıya özgü bir yetenek olmadığını⁶ belirtir. Sanatçının, deneysel araştırmaları boya işlemleri çizgiyi renkle, ritmik kullanma eğilimini gözlemlediğimizde renklerin birbiriyle ilişkilerinin yarattığı kişisel anlatım senfonisine tanık oluruz. Toplumsal beğeniye uyum içinde değil, ayırık durarak varlığını kanıtlanmanın önemini vurgular.

3. “Kültürel kaygılar önemli değildir. O nedenle daha çok kendi beğendiğiniz gerçeklere bağlı kalın”: Kültürel kaygılar, topluma karşı sanatçıyı sınırlandırır. Sanatçı, sanatsal eylemde farklılıkların arayışında olmalı. Günay'la yaptığı söyleşisinde, "insan hayatı boyu resmin ne olduğunu arıyor. Ciddi olarak bunu anlamak istemişimdir... Bilmekle yapabilmek ayrı şeyler... Kültürlerin nasıl oluştuğunu anlamaya çalışmışımdır. Japonlar bin yıl Çin sanatçılarını ülkelerine çağırarak onlardan öğrenmek istemişlerdir. Bizim tanıdığımız Japon kültürü 17. yüzyıldan sonrakidir. Osmanlı kültürü Türk, Arap, Fars, Bizans geleneklerinden yararlanarak kuruluşundan asırlar sonra oluştu. Kültürler değişiyor, gelişiyor, mükemmelleşiyor ve eskiyor."⁷ Sanatçı kültürün, sanat tarihinin doğanın gözlemcisi olarak kişiliğini bağımsız olarak oluşturmalıdır.

4. “Çalışmalarınız, çabalarınız kişisel seçimleriniz doğrultusunda olsun. Kendinize özgü spontan olun”. Bu ilkenin açıklamasını, Turani'nin Ankara Doku Sanat Galerisi'nde açtığı sergisinin davetiyesinden ve kendisiyle ilgili İş Bankası Kültür Yayınları'ndan çıkan kitabın arka kapağında kendi el yazısıyla eklediği düşüncesiyle vermeye çalışalım: "Çevremden gördüklerimden heyecanlanıyorum. Ama ilginç olan, doğa biçiminde bana heyecan veren biçim ve biçimlendirme dili olması. İşte bana düşen görev, ya da benim kendime yüklediğim görev, doğasal biçimi, bana heyecan veren biçim haline getirmek. Tabii bu heyecan verici biçimi bulmam, bir araştırmayı yaşamamı gerektiriyor. Öyle bir serüven ki, bunda doğa biçim değil, resimsel boya biçimlenmesi, boyayı biçimlendirme, tasvir değil, iç yaşantı resmi; Doğasal renkten değil, resimsel çarpıcılığın renkleri, sizin gönlünüzden çıkıyor. İtiraf etmem gerekiyor: Boyasal heyecan biçiminin araştırılması sırasında gözlerim yaşıyor. Yaptığım iş işte böyle bir şey."⁸

5. “Lirik ya da yalın anlatıma ulaşmak amacınız olmalı”. Onun soyutlama ve lirik anlatımcı yöneliminde, boya biçimlendirmesinde Baumeister'in ve Hamburg Akademisi'nden hocası Trokes etkili olmuştur. Kendisinin de öğrencisi olan Akdeniz, Turani'nin, Almanya'daki hocalarından etkilenimini şöyle dile getirir: "Nagel, Heninger, Baumeister ve Trokes gibi birbirinden çok farklı sanat anlayışları ve öğretim yöntemleri olan hocalardan kazanılan birikimler ve deneyimler, Turani'yi bu aşamada, çalışmalarında daha kişisel bir eğilime ve ifadeye yöneltir. Arayışları bir anlatım dili ve bütünlüğü oluşturmaya başlar. Bu nedenle, renk ve boya sorunları kendiliğinden önem kazanır. Resimde renk ve boya, artık bir başka biçimi biçimleme hizmetinde resme giren bir araç değil, kendi, kendisinin biçimlenmesinde bir unsur haline gelmektedir."⁹ Böylece resim yüzeyinde gereksiz olan şeyler yer alamaz. Boyasal oluşumları ön planda tutarak sadeleştirilmiş, anıtsal, lirik ve yalın anlatımların yakalanabileceğini burada vurgular.

6. “Konu önemli değildir. Konuyu kendi yorumunuz doğrultusunda sonuçlandırmanız önemlidir.” Turani, Erzen'le yaptığı bir söyleşide, "Benim için içerik meselesi, üslup meselesidir... Ressam kendi resimsel mantığını çalışarak bulmalıdır. İşte bu içeriktir."¹⁰ der. Konular sanatçıların kendi kişiliklerini ve üsluplarını oluşturmada yol almalarına katkı vermelidir. Turani, resimsel unsurların yazınsal içerikten bağımsızlaşarak resmin kendi değerlerine dayanan bir biçimlenmeye girişiminden bahseder. Resimsel unsur ve değerlerle doğayı sanatsal bakış açısı ve yorumlama gücü kazanmasıyla kendine özgü biçimler ve üslubun oluşmasının önemini belirtir.

7. “Zaman aşamaları içinde aynı konuyu değerlendirerek gelişip gelişmediğinizi kontrol edin”: Sanat ve hayat alanında baş döndürücü bir sürü şeyin yapıldığı, denendiği günümüz dünyasında, yol alış biçimimiz, yol kat edişimizin önemini sorgulamamız gerekir. 20.yy. çok farklı eğilimleri sanatında deneyimleyen ustalarla bizi fazlasıyla yüzleştirir.

⁵ Kahramankaptan, Ş., (2001). *Resmigeçit*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, s. 238

⁶ Özsezgin, K., (1983). Şiirsel Soyuta Kişisel Bir Katkı, *Sanat Çevresi*, Şubat, sayı 100, s. 8.

⁷ Günay, V.,(1983). Adnan Turani, ile Söyleşi, *Sanat Çevresi*, Şubat, sayı 100.s. 15.

⁸ Öztoprak, S.,(2005). *Adnan Turani: Yaşam Serüveni, Sanat Üzerine Düşünceleri ve Resimsel Birikimi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Arka Kapak.

⁹ Akdeniz, H. (1989). *Adnan Turani*, Ankara: Enlem 80 Yayını, s. 21.

¹⁰ Erzen, J., (1983). Adnan Turani ile Görüşme, *Yeni Boyut (Plastik Sanatlar Dergisi)* Şubat, Sayı, 2/10.

Örneğin, Picasso, bütün sanat çağlarını eserlerinde yorumlar, yaşadığı çağı sorgular. Geleceğe dair ip uçları sunar. Sanatta yaratıcılıktaki bu farklılıkları, bir kişide toplayıp yönetmenin önemini vurgulamak gerek. Konunun resimsel oluşumları ne kadar besliyor olduğunu sanatçı, geri dönüşlerle sorgulamalı ve belirlediği temanın çeşitlemelerini sürekli irdelemelidir.

8. “Sanat çalışmalarında kendi kendini eğitime özelliği vardır. Hoca olmasa bile deneyerek öğrenilir.”

Hocayla üç resimde, hocasız daha uzun sürede.” Almanya’da öğrenciliği sırasında hocası W. Baumeister’in atölyesinin duvarına yazdığını, ‘Biz öğrenciyiz, deney yapıyoruz, sanatçı değiliz’ yazısının, çok kişinin havasını söndürdüğünü dile getirir. Hocalar öğrencilerin yol almasını bir sürü deneyim ve birikimlerini birbirleriyle paylaşarak ifadelendirmeyi amaçlarlar. Sık sık derslerde “öğrenciye ne kadar anlatırsan anlat, Mevlana’nın dediği gibi “kişi kabı kadar alır” diye hayıflandığına çok tanık olmuşumdur. Bazen de yazdığı kitaplar için harcadığı zamana üzülür, “yazarken geçirdiğim bu zamanda resim yapsaydım dünya çapında bir sanatçı olabilirdim” derdi. Ama serde hocalık var, çoğu şeyden kendisini heba eden Turani, Türk sanatına çok sayıda değerli sanatçının yetişmesine katkılar sundu. Yaptıkları ve yazdıklarıyla tutarlı bir şekilde hareket etti. Sanatçılarımızın hızla yol kat etmelerinde onlarla deneyimlerini ve bilgilerini paylaşmaktan hiç bir zaman kaçınmadı. Bu aynı zamanda onun kendine olan özgüvenin de sonucudur.

9. “Büyük sanatçılar gelenekselliğe başkaldırarak şöhret oldular. Kendinizde o yürekliliği buluyorsanız siz de başkaldırın.” Burada sanatçı Türk resmi için geriye gidiş olarak geleneksellikten yana olanlara bir karşı duruş, kendince doğru bir yaklaşım sergilemektedir. Bu başkaldırma belli bir güç ve enerjiyle mümkün olur.

Sonuç olarak Turani; resim sanatına tutkuyla bağlanan bir ressamdı ve resimle kendi dünyasını bizlerle paylaşmayı seçti. Bütün yaşam sürecini resim yaparak geçirdi. Ve deneyimlerini, öngörülerini çevresiyle paylaştı. Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi olarak düzenlediğimiz ‘Yeni Dünya Düzeninde Sanat Sempozyumu’na çağrılı konuşmacı olarak katıldığında teknolojiye ve toplumdaki gidişatın, bize getirdikleri üzerinde durmuştu: "Endüstrinin ilgilendiği anlayıştaki sanat eseri, ticari meta yani ticari mal oluyor. Bu noktada Güzel Sanat Akademileri kapanıyor yerlerine güzel sanatlar fakülteleri kuruluyor ve genel olarak plastik sanatlara yeni resim ve heykel bölümlerine yer veren fakülteler azalıyor. Bu durumda, plastik sanatlar bölümleri yerine tasarım fakülteleri açılıyor. Tasarım bölümleri, bugünün ekonomilerine daha uygun oluyor ve elbette itibar ediliyor... Güzel Sanatlar alanında yapılan çalışmalarda, doğadan gözlem yoluyla edinilen algı notları ve sanatçı elinin yarattığı uygulamaların azaldığı görülen bir diğer durum ise, yeni endüstriyel aygıtlarla saptanan optik görüntülerin, bilgisayarlarla oynanarak doğadan farklı biçimlere gidilmesi. İtiraf etmek gerekirse, halen kullanılan yüksek pikseli fotoğraf makinaları, yeni çizim olanakları sağlayan grafik tabletleri ve bilgisayarlarla yapılan yeni işlemler farklı bir çağın eserlerini gündeme getireceğini açıkça gösteriyor. Bu durumda her halde bir makine sanatçı dönemine doğru yol alındığını düşünülebilir"¹¹ demektedir.

Turani, sanatsal yaratımın reçeteye değil kişisel edinim ve deneyimler sonucu olabileceğini savunur, özgün ve tek olma mücadelesini önemserdi. Başkalarına benzeyerek kolaycılığa kaçan, beğeniye-modaya hizmet edenler için sözde güncel başarıyı yakalayabilirler ama geleceğe kalamazlar inancındaydı. Turani, sıradan bir atölye eğitiminin, okulda olsun, okul dışında olsun genelde sonuç veremeyeceğini iddia eder. Ona göre, resimsel biçimlendirmeyi sıradan boyasal bir uğraş olarak görmek, işin kapsamını anlamamaktır. Sanat, biçimlenmiş bir düşüncedir. Resimsel kurgu, insanın yaratıcı duyarlılık kapasitesine dayanır. Yaratıcı kişi, resimsel bir sistemi kurabilir. Çoğunluk sanatsal çözümün sırrını, boya kutusunun içinde sanıyor, oysa resmin sırrı, "boya kutusunun içinde değil, kafa kutusunun içindedir."

¹¹ Turani, A., (2012), Prehistoryadan Günümüze İnsanın Yarattığı Dört Temel Ekonomi ve Bunların Yaşam Kültür ve Güzel Sanatlar Üzerine Etkileri, Ankara:Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, 10. Sanat Sempozyumu Kitabı, s. 15.

Kaynakça

- Akdeniz, H. (1989). *Adnan Turani*, Ankara: Enlem 80 Yayını.
- Erzen, J. (1983). Adnan Turani ile Görüşme, *Yeni Boyut (Plastik Sanatlar Dergisi)*, Şubat, Sayı, 2/10.
- Günay, V. (1983). Adnan Turani, ile Söyleşi, *Sanat Çevresi*, Şubat, sayı 100.
- Kahramankaptan, Ş., (2001). *Resmigeçit*, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Özsezgin, K. (1983). Şiirsel Soyuta Kişisel Bir Katkı, *Sanat Çevresi*, Şubat, sayı 100.
- Öztoprak, S. (2005). *Adnan Turani: Yaşam Serüveni, Sanat Üzerine Düşünceleri ve Resimsel Birikimi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Sönmez, N, (2005). Çizgide Ritmi Bulan Ressam, *Radikal Gazetesi*, 25 Mayıs, s. 23.
- Tansel, M., <http://www.sanattanyansimalar.com/yazarlar/mina-tansel/ressam-olacaklara-adnan-turan-den-ogutler/1295/> adresinden elde edildi. Giriş tarihi: 20 Nisan 2018
- Turani, A. (2012). Prehistoryadan Günümüze İnsanlığın Yarattığı Dört Temel Ekonomi ve Bunların Yaşam Kültür ve Güzel Sanatlar Üzerine Etkileri, *Ankara: Hacettepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, 10. Sanat Sempozyumu Kitabı*.